

इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिकगेपतिवत् (429) ज्ञेयानि । शतरि-
पैगन्-न्ती इति रूपमिति विशेषः ।

(1064) “ ओ प्यायी वृद्धौ ” (I-भ्वादिः-488. अक. सेट्. आत्म.)

प्रायेणायमाङ्पूर्वः ।

प्यायकः-यिका, प्यायकः-यिका, ¹पिप्यायिषकः-षिका, ²पेपीयकः-यिका ;

प्यायिता-त्री, प्याययिता-त्री, पिप्यायिषिता-त्री, पेपीयिता-त्री ;

— ³आप्याययन्-न्ती ; आप्याययिष्यन्-न्ती-ती ; —

आप्यायमानः, आप्याययमानः, पिप्यायिषमाणः, पेपीयमानः ;

आप्यायिष्यमाणः, आप्याययिष्यमाणः, पिप्यायिषिष्यमाणः, पेपीयिष्यमाणः ;

⁴सुप्याः-सुप्यौ-सुप्यः ; — — —

⁵पीनः-पीनवान्, ⁶आप्यानः^A-प्रप्यानः(चन्द्रमाः), ⁷आपीनम्^B

(अन्धूः, ऊर्धो वा), प्यायितः, पिप्यायिषितः, पेपीयितः-तवान् ;

प्यायः, ⁸प्यायिता^C, ⁹पिप्यिवान्,

1. सन्नन्तात् ण्वुलि, अभ्यासे हलादिशेषे, इडागमे च रूपम् ।
2. यङन्ते सर्वत्र, ‘ लिङ्यञेश्च ’ (6-1-29) इति पीभावे, द्विर्वचने अभ्यासे गुणश्चेति ज्ञेयम् ।
3. चित्तवत्कर्तृकत्वे परस्मैपदमेव । अचित्तवत्कर्तृकत्वे तु आत्मनेपदमेव ।
4. क्विपि बलि लोपे रूपमेवम् ।
5. ‘ प्यायः पी ’ (6-1-28) इति विकल्पेन प्रकृतेः पीभावः । ‘ श्रीदितो निष्ठायाम् ’ (7-2-14) इतीप्तिनषेधः । ‘ ओदितश्च ’ (8-2-44) इति निष्ठानत्वम् ।
6. ‘ प्यायः पी ’ (6-1-28) इत्यत्र व्यवस्थितविभाषाश्रयणात्, सोपसर्गात् पीभावो न । तेनात्र बलि लोपे निष्ठानत्वे च रूपं ज्ञेयम् ।
7. ‘ आङ्पूर्वादिन्धूधसोरिति वक्तव्यम् ’ (वा. 6-1-28) इति वचनात् अन्धूधसो-र्विशेष्ययोः आङ्गुयसृष्टादस्माद्धातोः पीभावे निष्ठानत्वे च रूपं ज्ञेयम् ।
8. धातोर्यकारान्तत्वेन ‘ न यः ’ (3-2-152) इति युचो निषेधात्, तच्छीलादिषु कर्तृषु औत्सर्गिकः ‘ तृन् ’ (3-2-135) इति तृन्नेव ।
9. लिटः कसौ, ‘ लिङ्यञेश्च ’ (6-1-29) इति पीभावे, ‘ वस्वेकाजादृचसाम् ’ (7-2-67) इतीडागमे यणादेशे च रूपम् ।
- A. ‘ यद्वाप्यानं हिमोस्त्रेण भनक्त्युपवनं कपिः ॥ ’ भ. का. 9.2.
- B. ‘ आपीनमारोद्वहनप्रयत्नात् गृष्टिर्गुरुत्वाद् वपुषो नरेन्द्रः । ’ रघुवंशे 2.18.
- C. ‘ नवैत्याप्यायितारं किं कमलानि रविं कपिः । ’ भ. का. 7.17.